

VERSLAG VAN DE NEDERLANDSE DELEGATIE NAAR DE 67ste JAARVERGADERING VAN DE INTERNATIONALE WALVISVAART COMMISSIE (IWC)

Florianopolis, Brazilië, 10-14 september 2018

I. Nederlandse delegatie

Voorafgaand aan de plenaire vergadering vonden vergaderingen van sub-comités plaats, waarvan de verslagen in de plenaire vergadering (10 t/m 14 september) werden besproken.

De hoofdlijn van de inzet van de Nederlandse delegatie was gericht op het bewaren van de eensgezindheid binnen de Europese Unie en het verdedigen van de gezamenlijke standpunten.

II. Achtergrond

Oorspronkelijk diende het verdrag en de bijbehorende commissie ter regulatie van walvisvaart. Het IWC overziet de afspraken betreffende walvisjacht die zijn vastgelegd in het ICRW (International Convention on the Regulation of Whaling), en of deze toe zijn aan herziening. Vanwege maatschappelijke ontwikkelingen en achteruitgang van de populaties is het accent meer komen te liggen op de bescherming van walvissen. Sinds 1982 is een moratorium van kracht op commerciële walvisjacht en gaan discussies vooral ook over de handhaving van dit verbod en enkele uitzonderingen hierop. De spanning in de IWC zit vooral in deze ontwikkeling. Walvisvarende landen als Japan, Noorwegen en IJsland blijven vasthouden aan de oorspronkelijke doelstelling van het verdrag, het reguleren van de walvisjacht. Vaak trekken zij daarbij de vergelijking met andere vormen van visserij.

III. Samenvatting van de belangrijkste conclusies van IWC67

De aanwezigheid van 22¹ EU IWC lidstaten met stemrecht toonde een sterke commitment van de EU voor het werk van de IWC. Het benadrukte het belang om vanuit elke lidstaat de steun te vergroten voor het werk van de IWC aan bescherming en welzijn van walvissen, terwijl het heel duidelijk elke poging heeft afgewezen om het moratorium op te heffen en terug te keren naar commerciële walvisjacht.

De EU gezamenlijke positie en daaropvolgende acties, inclusief demarches en constructieve kritiek op de Aboriginal Subsistence Whaling en Japanse voorstellen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het succes van IWC67. Hier volgen de belangrijkste conclusies en uitkomsten van de bijeenkomst:

De evaluatie van de werking van het verdrag "Governance review"

De resolutie over deze Organisatie Evaluatie werd met consensus aangenomen, waarmee de Operaties en Effectiviteit Werkgroep werd opgedragen het proces van deze evaluatie verder te brengen. In dit proces zullen plannen worden ontwikkeld om belangrijke hervormingen te implementeren die de institutionele en bestuurlijke aspecten van de Commissie moeten verbeteren. Nederland heeft zich opgegeven als lid van deze belangrijke groep.

De voorstellen voor de Aboriginal Subsistence Whaling (ASW)

De Commissie adopteerde het nieuwe Aboriginal Subsistence Whaling pakket inclusief nieuwe vangstlimieten. Met deze wat ouderwetse term worden de rechten van inheemse volken op zelfvoorziening d.m.v. walvisjacht aangeduid. Het pakket bevat belangrijke wijzigingen, maar tijdens de onderhandelingen waar Nederland actief aan heeft deelgenomen is zeker gesteld dat deze niet het mandaat van de Commissie ondermijnen om besluiten te nemen over ASW. Ook zet het geen precedent om het moratorium in de toekomst te ondermijnen.

Instelling van een nieuw walvisreservaat in de Zuidelijke Atlantische Oceaan (SAWS)

¹ Oostenrijk, België, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Italië, Litouwen, Luxemburg, Nederland, Polen, Portugal, Slowakije, Slovenië, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk.

Dit voorstel van Argentinië, Brazilië, Gabon, Uruguay en Zuid-Afrika werd gesteund door de EU. Het had een driekwart meerderheid nodig omdat het een Verdragswijziging ("Schedule amendment") betreft en werd daarom, ondanks de 39 stemmen voor en 25 stemmen tegen, niet aangenomen. Kenia, Nicaragua, St. Vincent & Grenadines onthouden zich van stemmen.

De voorstellen van Japan om duurzame walvisjacht toe te staan

Het zogenaamde "Way Forward" pakket van Japan werd met 41 stemmen tegen en 27 voor duidelijk afgewezen. Rusland en Zuid-Korea onthielden zich van stemming. Dit pakket bestond uit een Verdragswijziging en resolutie met verschillende voorstellen om duurzame commerciële walvisjacht weer te gaan toestaan. Japan gaf de hele week aan dat zij consensus verwachtten op het voorstel en wilden het daarom als één pakket in stemming brengen, waarvoor dan een driekwart meerderheid benodigd zou zijn. Nadat het voorstel werd afgewezen, gaf Japan aan dat zij zich serieus gingen herbezinnen op hun IWC lidmaatschap. Nederland heeft zich actief ingezet tegen dit voorstel en blijft actief tegenstander van commerciële walvisjacht en daarmee tegenstander van elke wijziging die het moratorium zal doen verzwakken.

Status van en onbedoelde impacts op walvisachtigen

Nederland onderschrijft het belang van de bescherming van kleine walvisachtigen en doneert 10.000 euro aan het Onderzoeksfonds voor kleine walvisachtigen.

Nederland onderschrijft het belang van onderzoek naar deze bedreigingen van de walvisstand en is zelf ook nauw betrokken bij het Bijvangst Mitigatie Initiatief en binnen het Beschermingscomité bij de onderwerpen zwerfvuil en onderwatergeluid. Nederland doneert daarom ook 10.000 euro aan het Beschermingscomité.

Walvisvaart onder Special Permits (Japan)

Uit het verslag van de Staande Werkgroep over Special Permit Programma's en dus vanuit het Expert Panel werd geconcludeerd dat er onder geen van de Japanse onderzoeksprogramma's rechtvaardiging was aangetoond voor het doden van dieren tav onderzoek en dat bovendien twee derde van de aanbevelingen van het Expert Panel niet waren geadresseerd. Japan wordt in het advies opgeroepen om de overige aanbevelingen ook te adresseren en geen vergunningen meer af te geven totdat de noodzaak voor het doden van dieren is aangetoond. Japan is het niet eens met de conclusies en is het er überhaupt niet mee eens dat de onderzoeksprogramma's zijn geëvalueerd. Daar is echter eerder een resolutie over aangenomen en zegt artikel 6 van het verdrag dat deze programma's moeten worden geëvalueerd. Zelfs het Internationaal Gerechtshof heeft dat bepaald in 2014. Er ontstond een klassieke gepolariseerde discussie, waarna uiteindelijk een statement van Japan werd toegevoegd aan het verslag van de voorzitter van de Standing Werkgroep.

Overige beschermingskwesities

Het Wetenschappelijk comité heeft een interactief Handboek over "Whale Watching" gepubliceerd, dat op de website van de IWC geplaatst is: <https://wwhandbook.iwc.int>. Dit is een zeer indrukwekkend stuk werk en kreeg dankbetuigingen van de hele zaal.

Tenslotte, Nederland hecht waarde aan de deelname van alle landen aan belangrijke vergaderingen van de IWC en doneert daarom nog 5.000 euro aan het fonds voor assistentie aan landen met gelimiteerde middelen.

IV. Resoluties

Behalve bovengenoemde resoluties over de Governance Review en het Japanse voorstel, waren er nog zeven andere soluties ingediend, hieronder volgen kort de conclusies daarover.

Antropogeen onderwatergeluid

Deze resolutie werd ingediend door Oostenrijk, namens de EU landen en werd met consensus aangenomen. De resolutie erkent het probleem van onderwatergeluid en de mogelijk zeer schadelijke effecten op walvisachtigen en maant aan tot actie.

Voedselzekerheid

Deze resolutie, ingediend door Antigua en Barbuda, Cambodja, Ghana en Guinee, werd op het laatste moment ingetrokken door de indianen. Het betreft een voorstel om binnen de IWC rekening te houden met voedselzekerheid en armoedebestrijding.

Verstrikking in spooknetten van walvisachtigen

Resolutie over de aanpak van 'spooknetten', ingediend door Brazilië, werd met consensus aangenomen.

2030 Agenda

Dit is een resolutie van Brazilië die de verbinding zoekt met Strategische Ontwikkelings Doelen (SDG's) van de VN en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, met name voor SDG14 die gaat over zeeën en oceanen. Als compromis voor het intrekken van de Voedselzekerheid resolutie, werd ook deze resolutie ingetrokken.

De Florianopolis Declaratie over de rol van de IWC voor de bescherming en beheer van walvissen in de 21e eeuw

Ook deze resolutie was door Brazilië ingediend en is in zekere zin de tegenhanger voor de Japanse voorstellen voor commerciële walvisjacht, en versterkt de rol en mandaat van de IWC in de bescherming van walvissen. Deze resolutie werd met 40 stemmen voor en 27 stemmen tegen aangenomen.

Verdeling van Aboriginal Walvisjacht Quota voor Groenland

Deze resolutie was ingediend door de Dominicaanse Republiek, waarin werd voorgesteld dat een infractieprocedure moest worden gestart voor het overschrijden van quota in 2012 en 2013. Gezien de discussie rond het ASW pakket, werd dit door de meeste partijen niet als constructief ervaren. Deze resolutie werd voorafgaand aan de plenaire vergadering ingetrokken.

Walvisachtigen en ecosysteemdiensten

Deze resolutie, ingediend door Chili, wijst op het belang van walvissen voor het verlenen van ecosysteemdiensten, zoals het verrijken van het mariene milieu met ijzer, van belang voor het binden van koolstofdioxide uit de atmosfeer, en met nitraat, waar andere soorten zoals vissen van profiteren. De resolutie werd met 40 stemmen voor en 23 tegen aangenomen.